

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 03 lipca 2024 r.
znak sprawy: BM.zp.058.34.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedź na interpelację nr 3244

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 3244 złożoną przez Posła na Sejm RP Pana Daniela Milewskiego w sprawie innowacyjności sektora rolno-spożywczego w Polsce, przedstawiam odpowiedzi na pytania zawarte w przedmiotowym piśmie.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi realizuje szereg działań mających na celu poprawę życia na obszarach wiejskich, w tym poprzez wzmacnianie konkurencyjności polskich gospodarstw i przedsiębiorstw działających na obszarach wiejskich.

Obecnie finalizowany jest Programu Rozwoju Obszarów na lata 2014-2020 (wydłużonego o tzw. okres przejściowy na lata 2021-2022), w ramach którego realizowane są inwestycje, mające wpływ na rozwój obszarów wiejskich, w tym modernizację gospodarstw rolnych, restrukturyzację małych gospodarstw, rozwój usług rolniczych i przedsiębiorczości (także związanej z artykułami rolno-spożywczymi). Operacje mogą być realizowane do 2025 roku.

Od 2023 roku rozpoczęło się wdrażanie kolejnej perspektywy finansowej. W ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 kontynuowane jest wsparcie na rzecz konkurencyjności polskich gospodarstw rolnych, a także wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw, w tym w zakresie innowacji. Plan wspiera

sektor przetwórstwa, poprawę warunków życia i pracy w małych miejscowościach wiejskich poprzez rozwój infrastruktury. PS WPR wspiera zrównoważone metody gospodarowania, przyjazne klimatowi i środowisku; chroniące wodę, glebę i powietrze oraz bioróżnorodność. Sprzyja produkcji i wykorzystaniu zrównoważonej energii. Wzmacniana jest różnorodność gospodarcza, w tym biogospodarka. Poprawa dynamiki rozwojowej zwiększa aktywność zawodową i społeczną mieszkańców terenów wiejskich i osób wykluczonych. W trakcie realizacji Planu upowszechniane i wdrażane będą rozwiązania naukowe i innowacyjne, w tym cyfrowe, usuwające bariery rozwojowe wsi i rolnictwa.

PS WPR gwarantuje, że badania naukowe i innowacje przyczynią się do realizacji priorytetów UE, szczególnie w zakresie technologii cyfrowych, łańcuchów wartości, odbudowy ekosystemów i różnorodności biologicznej, neutralności klimatycznej. Dzięki kierunkom określonym w Planie finansowane projekty będą czerpały korzyści z nowej wiedzy i innowacji. Wsparcie innowacyjności, nawiązywania współpracy i tworzenia grup operacyjnych Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego (EPI) zostanie zapewnione w ramach zadań realizowanych przez KSOW+, z wykorzystaniem struktury Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

PS WPR przyczynia się do usprawnienia administracji publicznej działającej na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich oraz optymalizacji kosztów jej funkcjonowania, jak również do zmniejszenia obciążeń administracyjnych i kosztów działania beneficjentów Planu. Przy konstruowaniu przepisów krajowych brany jest pod uwagę postulat zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla wnioskodawców/beneficjentów, bez uszczerbku w zakresie naruszania przepisów czy też jakości projektów finansowanych w ramach poszczególnych interwencji.

W trakcie realizacji PS WPR zaplanowano bieżącą analizę obciążeń administracyjnych nałożonych na beneficjentów i w razie konieczności podjęcie działań mających na celu dalszą ich redukcję.

Państwo członkowskie w dokumencie zawarło swoje propozycje interwencji (w oparciu o kategorie interwencji wyszczególnione w przepisach UE), mające na celu realizację celów szczegółowych UE oraz celu przekrojowego, a także zidentyfikowanych, na poziomie kraju, potrzeb.

Plan Strategiczny WPR realizuje 9 celów szczegółowych Wspólnej Polityki Rolnej:

1. wspieranie **godziwych dochodów gospodarstw rolnych** i ich odporności w całej Unii w celu zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego;
2. zwiększenie **orientowania na rynek i konkurencyjności**, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację;
3. **poprawa pozycji rolników** w łańcuchu wartości;
4. przyczynianie się do **łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej**, a także do zrównoważonej produkcji energii;
5. wspieranie zrównoważonego rozwoju i **wydajnego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba i powietrze**;
6. przyczynianie się do **ochrony różnorodności biologicznej**, wzmocnienie usług ekosystemowych oraz **ochrona siedlisk i krajobrazu**;
7. **przyciąganie młodych rolników i ułatwianie rozwoju działalności gospodarczej** na obszarach wiejskich;
8. **promowanie zatrudnienia**, wzrostu, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki i zrównoważonego leśnictwa;
9. **poprawa reakcji rolnictwa UE na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia**, w tym bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i **zrównoważonej żywności**, jak też **dobrostanu zwierząt**,

oraz **cel przekrojowy**, którym jest modernizacja sektora poprzez wspieranie i dzielenie się wiedzą, innowacjami i cyfryzacją w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz zachęcanie do ich wykorzystywania.

Wobec powyższego w ramach PS WPR realizowanych jest **szereg interwencji, które realizują przedstawione cele i odpowiadają na prawie wszystkie pytania określone w interpelacji**. Poniżej wymienię kilka przykładowych interwencji wsparcia, które realizują powyższe cele:

- Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje)
  - w tej interwencji wsparcie może dotyczyć m.in. operacji polegających na budowie lub modernizacji budynków lub budowli służących do produkcji ekologicznej z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym również

w miarę możliwości ograniczających szkodliwy wpływ rolnictwa na środowisko, energooszczędnych, niskoemisyjnych (wraz z wyposażeniem tych obiektów) lub na zapewnieniu wybiegów oraz pastwisk dla zwierząt, w tym z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań.

- Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń - wsparcie udzielane jest rolnikom na realizację inwestycji w zakresie dobrostanu zwierząt, które wykraczają ponad odpowiednie minimalne normy wynikające z powszechnie obowiązującego prawa oraz powszechnie stosowanych praktyk.
- Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej - realizacja tej interwencji przyczynia się do zmniejszenia presji działalności rolniczej na klimat, poprzez wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych (z promieniowania słonecznego lub biogazu rolniczego), właściwe zagospodarowanie odpadów i produktów ubocznych z rolnictwa (biogazownie rolnicze) oraz poprawę efektywności energetycznej (termomodernizacja budynków gospodarskich służących produkcji rolnej).
- Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu (miejsca do przechowywania nawozów naturalnych, urządzenia do przetwarzania nawozów naturalnych, sprzęt do precyzyjnego stosowania nawozów/wymieszania nawozów z glebą) – wsparcie w ramach tej interwencji polega na dofinansowaniu inwestycji mających na celu ograniczenie presji rolnictwa na środowisko naturalne, w tym m.in. ograniczenie zużycia środków ochrony roślin lub nawozów, ograniczenie emisji zanieczyszczeń, zwiększenie bioróżnorodności gleby, poprawę gospodarowania wodą oraz adaptację do zmian klimatu.
- Rozwój małych gospodarstw - w zakresie tej interwencji istnieje m.in. możliwość pozyskania środków na inwestycje związane z wprowadzaniem produktów na rynek w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego, sprzedaży bezpośredniej lub dostaw bezpośrednich. Istnieje również możliwość wsparcia gospodarstw ekologicznych.
- Premie dla młodych rolników - wsparcie dotyczy rozpoczynania i rozwoju działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym w zakresie wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych, a także przygotowania do sprzedaży nieprzetworzonych produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

- LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) - interwencja ta ukierunkowana jest na budowanie lokalnej tożsamości bazującej na aktywizacji społecznej i przy wykorzystaniu miejscowych zasobów w sposób zapewniający najlepsze zaspokojenie potrzeb społeczności wiejskich, w tym poprzez wykorzystanie wiedzy, innowacji i rozwiązań cyfrowych. W ramach realizowanych operacji wsparcie może dotyczyć m.in. podejmowania lub rozwijania pozarolniczej działalności gospodarczej, **tworzenia lub rozwijania krótkich łańcuchów żywnościowych**, gospodarstw agroturystycznych, **zagród edukacyjnych** oraz gospodarstw opiekuńczych.

Poza ww. interwencjami istotny wpływ na skracanie łańcuchów dostaw i innowacje mają poniższe interwencje wsparcia:

- Działania informacyjne, promocyjne i marketingowe w odniesieniu do produktów, marek i znaków towarowych organizacji producentów owoców i warzyw;
- Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) - w gospodarstwie;
- Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) - poza gospodarstwem;
- Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych;
- Promowanie, informowanie i marketing dotyczący żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości;
- Wsparcie uczestników unijnych i krajowych systemów jakości żywności - Współpraca Grup Operacyjnych EPI, której celem jest opracowanie i wdrożenie innowacyjnych projektów z uwzględnieniem potrzeb rolników, łączące partnerów dysponujących wiedzą z wzajemnie uzupełniających się dziedzin. Planowane uruchomienie naboru na ww. interwencję przewidziane jest w 2025 roku.

Produkcja żywności z jednoczesnym zapewnieniem zrównoważonego rozwoju, optymalizacji nakładów i maksymalizacji plonów wymusza stosowanie nowoczesnych rozwiązań. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmuje szereg działań, aby wesprzeć wdrażanie innowacyjnych technologii w polskim rolnictwie. Zachętą do wprowadzania tego typu działań jest wspieranie rolników poprzez różnego rodzaju instrumenty pomocowe.

W ramach KPO w inwestycji A1.4.1 pn. „Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności

podmiotów uczestniczących w łańcuchu” rolnicy mogli ubiegać się o wsparcie na wdrożenie rozwiązań w zakresie rolnictwa 4.0. Nabór wniosków odbył się w listopadzie 2023 r. i spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem (w 3 dni złożono ponad 10 tys. wniosków na łączną kwotę ok. 1,6 mld zł). Obecnie w ARiMR trwa proces oceny złożonych wniosków i zawierania umów z ostatecznym odbiorcą wsparcia (OOW). Aby objąć wsparciem jak największą liczbę przedsięwzięć, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwiększył kwotę przeznaczoną na ten nabór ze 164 mln zł do 492 mln zł.

Ponadto, koszt dotyczący:

- zakupu lub aktualizacji oprogramowania komputerowego, zakupu lub rozbudowy systemów teleinformatycznych oraz zakupu patentów, licencji, praw autorskich i znaków towarowych był kwalifikowalny w poniższych naborach zrealizowanych w inwestycji A1.4.1 KPO:
  - od 17 października 2022 r. do 18 listopada 2022 r. – nabór wniosków dot. wsparcia przedsięwzięć realizowanych przez MŚP prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, rybołówstwa lub akwakultury;
  - od 1 czerwca 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. – tworzenie lub modernizacja centrów przechowalniczo – dystrybucyjnych oraz rolno-spożywczych rynków hurtowych,
- zakupu nowego sprzętu komputerowego i oprogramowania lub usługi informatycznej dotyczącej sprzedaży na odległość produktów rolnych, spożywczych, rybołówstwa lub akwakultury oraz utrzymania domen internetowych dotyczących sprzedaży na odległość produktów rolnych, spożywczych, rybołówstwa lub akwakultury w okresie realizacji przedsięwzięcia był kwalifikowalny w poniższych naborach zrealizowanych w inwestycji A1.4.1 KPO:
  - od 17 października 2022 r. do 18 listopada 2022 r. – I nabór wniosków dot. wsparcia przedsięwzięć rolników i rybaków dot. tzw. „małego przetwórstwa”;
  - od 3 stycznia 2024 r. do 5 lutego 2024 r. - II nabór dla rolników i rybaków na tzw. „małe przetwórstwo”.

- zakupu i wdrożenia systemów informatycznych, zakupu oprogramowania i nowego sprzętu informatycznego do zarządzania procesami logistycznymi związanymi z nieodpłatną redystrybucją żywności na cele społeczne lub wydawaniem bezpłatnych posiłków był kwalifikowalny w naborze na wsparcie organizacji non-profit zajmujących się redystrybucją żywności i nieodpłatnym wydawaniem posiłków (1-30 czerwca 2023 r.).

Polska od lat wspiera rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego. Wsparcie nakierowane jest przede wszystkim na rozwój mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), które reprezentują polski kapitał i są głównym odbiorcą produktów rolnych wytwarzanych przez lokalnych producentów.

Integracja z UE wywołała duże ożywienie inwestycyjne w polskim przemyśle spożywczym. Pierwsze jego symptomy wystąpiły bezpośrednio przed akcesją i były spowodowane koniecznością dostosowania zakładów przetwórczych do wymogów i standardów unijnych. Źródłami pomocy strukturalnej dla sektora rolno-spożywczego w Polsce były w tym okresie fundusze przedakcesyjne: SAPARD i PHARE. W kolejnych latach wsparcie działań inwestycyjnych w przemyśle spożywczym środkami unijnymi było kontynuowane za pośrednictwem Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” w ramach Działania 1.5. „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych”, a następnie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – Działanie 123. „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” oraz PROW 2014-2020 Poddziałanie 4.2. „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”.

W ramach KPO Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi odpowiada za inwestycje A1.4.1 *Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuch* (obecny budżet: 1 381 600 777 EUR), która ma na celu m.in. zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego.

ARiMR przeprowadziła dotychczas 11 naborów wniosków w których wpłynęło ponad 124 tys. wniosków o łącznej wartości blisko 16 mld zł:

1. **od 17 października 2022 r. do 15 listopada 2022 r.** – I nabór wniosków dot. wsparcia wymiany pokryć dachowych w gospodarstwach rolnych;
2. **od 17 października 2022 r. do 18 listopada 2022 r.** – I nabór wniosków dot. wsparcia przedsięwzięć rolników i rybaków dot. tzw. „małego przetwórstwa”;
3. **od 17 października 2022 r. do 18 listopada 2022 r.** – nabór wniosków dot. wsparcia przedsięwzięć realizowanych przez MŚP prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, rybołówstwa lub akwakultury;
4. **od 17 października 2022 r. do 28 listopada 2022 r.** – I nabór wniosków dot. wymiany słupów impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu;
5. **od 15 lutego 2023 r. do 31 marca 2023 r.** - II nabór wniosków dot. wymiany słupów impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu;
6. **od 1 czerwca 2023 r. do 30 czerwca 2023 r.** - wsparcie organizacji non-profit zajmujących się redystrybucją żywności i nieodpłatnym wydawaniem posiłków;
7. **od 1 czerwca 2023 r. do 30 czerwca 2023 r.** - utworzenie centrów przechowalniczo-dystrybucyjnych i rozwój rolno-spożywczych rynków hurtowych;
8. **od 5 czerwca 2023 r. do 5 lipca 2023 r.** - wsparcie dla rolników dot. zakupu i montażu silosów wraz z wyposażeniem
9. **od 15 listopada 2023 r. do 17 listopada 2023 r.** – wsparcie dla rolników w zakresie rolnictwa 4.0;
10. **od 15 grudnia 2023 r. do 12 stycznia 2024 r.** - II nabór wniosków dot. wsparcia wymiany pokryć dachowych w gospodarstwach rolnych;
11. **od 3 stycznia 2024 r. do 5 lutego 2024 r.** - II nabór dla rolników i rybaków na tzw. „małe przetwórstwo”.

W ramach ww. naborów wg danych z ARiMR na dzień 16 czerwca 2024 r. zawarto ponad 57 tys. umów z OOW o łącznej wartości blisko 3,8 mld zł.

Dodatkowo informuję, że obecnie trwa proces II rewizji polskiego KPO, gdzie PL zaproponowała zwiększenie o 600 mln EUR środków na rzecz wsparcia polskiego sektora rolno-spożywczego i wydłużenie czasu na realizację inwestycji planuje przeznaczyć na:

- wsparcie dla rolników na zakup maszyn i urządzeń rolnictwa 4.0;

- wsparcie dla rolników i rybaków na rozpoczęcie lub rozwój działalności z zakresu przetwórstwa oraz dodatkowe inwestycje w rozwój lub transformację gospodarstw rolnych;
- zwiększenie środków na projekty zgłoszone do objęcia wsparciem w ramach naboru dotyczącego budowy lub modernizacji centrów magazynowo-dystrybucyjnych i rolno-spożywczych rynków hurtowych;
- zwiększenie środków na projekty zgłoszone do objęcia wsparciem przez MŚP przetwórstwa rolno-spożywczego;
- wsparcie dla ODR-ów i szkół rolniczych na zakup maszyn i urządzeń rolnictwa 4.0.

Należy również wskazać, że dla MŚP sektora przetwórczego przewidziano wsparcie z PS WPR 2023-2027 w ramach instrumentu „Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości”, które nakierowane jest na realizację działań inwestycyjnych, mających wzmocnić pozycję rynkową przedsiębiorców MŚP, a także wpłynąć na dywersyfikację i skracanie etapów łańcucha żywnościowego oraz promować współpracę w ramach łańcucha wartości. Zgodnie z obecnymi założeniami, pierwszy nabór wniosków planowany jest na drugą połowę 2025 r., czyli po zakończeniu realizacji naborów w ramach Inwestycji KPO A.1.4.1.

Ponadto ze środków PS WPR 2023-2027 instrumentem wsparcia dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw jest gwarancja do kredytu inwestycyjnego lub obrotowego z Funduszu Gwarancji Rolnych Plus.

Gwarancja w maksymalnej wysokości do 5 mln zł zabezpiecza do 80% kwoty niespłaconego kapitału kredytu inwestycyjnego lub obrotowego udzielonego przez bank kredytujący przedsiębiorcom, którzy działają w sektorze rolno-spożywczym.

Okres gwarancji wynosi do 183 miesięcy w przypadku kredytów inwestycyjnych. Możliwe jest też udzielenie kredytu obrotowego powiązanego z kredytem inwestycyjnym do 20% kredytu inwestycyjnego na okres do 51 miesięcy.

Dodatkowym wsparciem jest dopłata do 50% oprocentowania do kredytów, przyznana na okres 2 lat, jeżeli inwestycja przyczynia się do ochrony środowiska i klimatu lub realizacji celów Strategii „Od pola do stołu”.

Ponadto, informuję, że 17 października 2023 roku przyjęto aktualizację *Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*¹ (SZRWRiR 2030). Dokument ten prezentuje cele, kierunki interwencji, działania oraz projekty strategiczne, jakie planowane są do realizacji w perspektywie roku 2030. Celem aktualizacji strategii było wzmocnienie działań publicznych w obszarze zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i zwiększanie odporności sektora rolno-spożywczego na kryzysy.

W zaktualizowanej SZRWRiR 2030 określono następujący cel główny:

„Wielofunkcyjny rozwój gospodarczy wsi zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe kraju i zwiększenie wartości dodanej z rolnictwa oraz trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego”.

Cel główny SZRWRiR 2030 jest realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I: Wzmocnienie bezpieczeństwa żywnościowego i odporności na kryzysy.
- Cel szczegółowy II: Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska.
- Cel szczegółowy III: Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

Zgodnie z zapisami SZRWRiR 2030 podmioty sektora rolno-spożywczego powinny dążyć do zwiększenia konkurencyjności na rynku polskim i międzynarodowym m.in. poprzez wdrażanie innowacji w sektorze rolno-spożywczych.

SZRWRiR 2030 określa m.in. następujące działania w ww. zakresie:

- dalsza modernizacja gospodarstw rolnych i rybackich (uwzględniająca efektywność wspieranych rozwiązań), w tym m.in. inwestycje ułatwiające produkcję w warunkach zwiększającego się ryzyka wynikającego z niekorzystnych zjawisk pogodowych powodujących straty w produkcji;

---

¹ Dokument został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 193 w sprawie przyjęcia aktualizacji *Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*.

- wdrożenie rozwiązań sztucznej inteligencji w rolnictwie, rybnactwie i administracji rolnej;
- realizacja programów i projektów badawczych (krajowych i międzynarodowych) ukierunkowanych na powstawanie innowacji w rolnictwie, rybnactwie i przetwórstwie rolno-spożywczym;
- tworzenie warunków do rozwoju, upowszechniania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań, produktów i procesów w rolnictwie, rybnactwie i sektorze rolno-spożywczym, w tym odpowiadających także na potrzeby wynikające z procesów demograficznych;
- cyfryzacja wdrażania instrumentów polityki rolnej i rybnackiej;
- tworzenie, wdrożenie i rozwijanie innowacyjnych aplikacji oraz otwartych platform ICT wspierających producentów rolnych;
- wspieranie powstawania innowacyjnych produktów żywnościowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb żywieniowych konsumentów (w tym m.in. produkty dla seniorów i dzieci);
- rozwój klastrów, parków lub platform technologicznych w rolnictwie;
- opracowanie i udoskonalanie przez zaplecze naukowo-badawcze nowych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych.

Dodatkowo jednym z priorytetów MRiRW jest wsparcie rozwoju produkcji ekologicznej. Ministerstwo realizuje szereg działań informacyjno-edukacyjnych w tym obszarze rynku krajowym na kilku płaszczyznach. Dedykowane przekazy kierowane są do rolników/producentów, konsumentów oraz dzieci. Celem działań skierowanych do producentów jest zwiększanie zainteresowania rolnictwem ekologicznym i produkcją ekologiczną, z przekazaniem jasnych wskazówek, przepisów, know-how oraz przedstawieniem dobrych praktyk. W tych projektach informacja i edukacja w zakresie zasad produkcji ekologicznej polega na tworzeniu przekazów z konkretnymi wskazówkami dla wszystkich zainteresowanych. Konsumentów, w tym dzieci, uświadamiamy o szeregu informacji jakie komunikuje logo produkcji ekologicznej UE oraz zachęcamy do zwracania uwagi na informacje zawarte na opakowaniach produktów spożywczych.

Należy również podkreślić rolę jednostek doradztwa rolniczego. Funkcjonujące w Polsce państwowe doradztwo rolnicze prowadzi działalność szkoleniową, doradczą

i informacyjną. W oparciu o sieć państwowego doradztwa utworzona została Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR), w ramach której w każdym z województw wyznaczeni zostali brokerzy innowacji. Doradztwo rolnicze, w szczególności w ramach tej Sieci, podejmuje szereg działań ukierunkowanych na upowszechnianie wiedzy o innowacyjnych rozwiązaniach, wspieranie tworzenia sieci kontaktów i współpracy pomiędzy nauką a praktyką, a w końcu przygotowywania innowacyjnych projektów realizowanych w oparciu o model współpracy rolników, przedstawicieli nauki, biznesu i doradztwa.

Ośrodki doradztwa rolniczego prowadzą szkolenia, organizują wyjazdy studyjne, prowadzą sieć gospodarstw demonstracyjnych, umożliwiając rolnikom zapoznanie się z nowymi rozwiązaniami w praktyce, jak również wymianę praktycznej wiedzy pomiędzy sobą.

W odniesieniu do zagadnień dotyczących ochrony środowiska naturalnego Rząd realizuje cel ochrony środowiska i promocji zrównoważonego rolnictwa m.in. poprzez odpowiednie ukierunkowanie i zaprojektowanie interwencji w ramach PS WPR na lata 2023-2027.

Przepisy unijne dotyczące okresu programowania 2023-2027 określiły tzw. zieloną architekturę planów strategicznych dla Wspólnej Polityki Rolnej, na którą składają się z następujących elementów:

- Warunkowość, która jest podstawowym elementem obowiązującej zielonej architektury Wspólnej Polityki Rolnej w latach 2023-2027. Stanowi ona połączenie i wzmocnienie wymogów zasady wzajemnej zgodności oraz zazielenienia, które obowiązywały do 2022 r.

Warunkowość obejmuje: (i) normy dobrej kultury rolnej, tzw. normy GAEC, oraz (ii) wymogi podstawowe w zakresie zarządzania – wymogi SMR, które są obowiązkowe dla rolników wnioskujących o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności obszarowych w ramach II filaru. Normy GAEC dotyczą wymogów, które swoim zakresem tematycznym obejmują kwestie: (i) łagodzenia zmian klimatu i przystosowywania się do nich (ii) ochrony wód, (iii) ochrony jakości gleby (iv) ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazu. Wymogi SMR to określone z dyrektyw i

rozporządzeń unijnych wymogi, które obejmują kwestie: (i) ochrony wód, (ii) ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazu (iii) bezpieczeństwa żywności, (iv) środków ochrony roślin (iv) dobrostanu zwierząt.

- Ekoschematy są nowym prośrodowiskowym elementem systemu płatności bezpośrednich.

Są to roczne, dobrowolne i dodatkowo płatne praktyki, dostosowane do warunków i potrzeb krajowych. Realizują cele środowiskowe i klimatyczne nowej WPR. Zostały tak zaprojektowane, żeby promować praktyki, które służą ochronie zasobów gleby, wód, klimatu, dobrostanu zwierząt i różnorodności biologicznej w produkcji rolnej i aby przekładały się na dochody rolnicze poprzez zwiększenie żyzności gleby, racjonalne nawożenie, poprawę jakości plonów czy poprawę dobrostanu zwierząt.

W polskim Planie Strategicznym WPR na lata 2023-2027 zaprojektowano 5 ekoschematów obszarowych oraz jeden ekoschemat dotyczący dobrostanu zwierząt. Są to płatności do: (i) obszarów z roślinami miododajnymi, (ii) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi, (iii) integrowanej produkcji roślin, (iv) biologicznej ochrony upraw, (v) retencjonowania wody na trwałych użytkach zielonych), (v) dobrostanu zwierząt.

- Działania prośrodowiskowe o charakterze wieloletnim.

To płatności za szczególną ochronę środowiska i klimatu np. płatności za prowadzenie produkcji ekologicznej, płatności za stosowanie praktyk na rzecz ochrony siedlisk i gatunków chronionych.

W ramach tych działań w Polsce realizowane jest m.in. interwencja *bioróżnorodność na gruntach ornych*, ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000 i poza nimi, zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin i zwierząt w rolnictwie, a także wsparcie dla gospodarstw ekologicznych.

- Środki przeznaczone na inwestycje, w tym inwestycje w zakresie poprawy ochrony środowiska i klimatu w gospodarstwach rolnych czy inwestycje zalesieniowe.

W ramach działań inwestycyjnych w Polsce promowane jest m.in. zalesianie gruntów rolnych, tworzenie zadrzewień śródpolnych, zakładanie systemów rolno-leśnych czy zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych. Wsparcie inwestycyjne umożliwia również m.in. zakup maszyn i urządzeń, wdrożenie rozwiązań cyfrowych, czy promocję rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Ponadto, informuję, że promowanie polskiej żywności na krajowym, europejskich, jak i na światowych rynkach zbytu jest jednym z priorytetowych działań Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Mając na celu zwiększenie konkurencyjności polskiej żywności w kraju i na rynkach zagranicznych, Ministerstwo i podległy mu Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, wdraża spójne działania informacyjne i promocyjne dotyczące polskiej żywności wysokiej jakości, w tym żywności: wytwarzanej w ramach systemów jakości żywności, takich jak: rolnictwo ekologiczne, Chroniona Nazwa Pochodzenia, Chronione Oznaczenie Geograficzne, Gwarantowana Tradycyjna Specjalność, a także wyróżnionej znakami jakości. Działania informacyjne i promocyjne mają na celu przede wszystkim:

- kształtowanie pozytywnego wizerunku polskiej żywności,
- zwiększanie rozpoznawalności marki polskiej żywności w kraju i na rynkach zagranicznych,
- zwiększenie wartości eksportu polskiej żywności, w tym dywersyfikacja i otwieranie nowych rynków zbytu, ze szczególnym uwzględnieniem rynków państw trzecich o największym potencjale wzrostu.

W celu kreowania pozytywnego wizerunku polskiej żywności, a także zwiększenia konkurencyjności polskiego sektora spożywczego, resort rolnictwa realizuje działania mające na celu promocję produktów rolno-spożywczych m.in. poprzez organizowanie stoisk informacyjno-promocyjnych podczas krajowych i zagranicznych wydarzeń wystawienniczo-targowych. Dzięki temu zarówno w kraju i za granicą budowana jest silna i rozpoznawalna marka polskiej żywności.

Dodatkowo, o co wnioskowało Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (część inwestycji A.2.4.1) zostało przyznane wsparcie finansowe Głównemu Inspektoratowi Jakości Handlowej

Artykułów Rolno-Spożywczych na realizację przedsięwzięcia polegającego na modernizacji infrastruktury analityczno-laboratoryjnej inspekcji powołanej do kontroli przestrzegania przepisów w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Przedsięwzięcie ma na celu zwiększenie możliwości analitycznych badania jakości żywności, w tym produktów ekologicznych, tradycyjnych i regionalnych, a także uniknięcia kosztów związanych ze zlecaniem badań do laboratoriów komercyjnych, krajowych i zagranicznych oraz zwiększenia znaczenia i wiarygodności polskich laboratoriów na arenie międzynarodowej.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych